

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 4T/35/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6716010451
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriána Považanová
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2016:6716010451.4

Rozhodnutie

Okresný súd Zvolen v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Adriány Považanovej a prísediacich JUDr. Jána Mojžiša a Mgr. Dušana Kočlíka v trestnej veci obžalovaného E. H., pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 12.10.2016, takto

r o z h o d o l :

obžalovaný

E.X. H., nar. XX.XX.XXXX Y. L., trvale bytom B., N.. O.. P. XXXX/XX, t.č. Ú. C. Ú. L. L.,

je vinný, že

dňa 02.05.2016 v čase okolo 17,30 hod. vo B., S. B., v rodinnom dome nachádzajúcom sa na ul. O. P. XXXX/XX, požadoval od svojej mamy C. H., X.. XX.XX.XXXX peniaze, na čo mu ona povedala, že žiadne nemá a odišla von z domu, čím ho rozhnevala, z ktorého dôvodu jej začal hrubo nadávať a potom, ako sa po chvíli vrátila do domu, chytil ju za obe ruky v oblasti zápästia a kričal, že jej tie ruky doláme, ak mu okamžite nedá peniaze, pričom nereagoval na jej prosby, aby ju pustil, následne sa jej podarilo zo zovretia vymaniť, kde pri odchode z domu videla, ako ku nej ide z kuchyne s nožmi v ruke kričiac, že ju dopichá, ktoré následne hodil smerom ku nej, keď ona utiekla do blízkeho pohostinstva po pomoc a odtiaľ sledovala, ako jej syn vybehol z domu von so živým papagájom v ruke, na ktorom naznačoval, ako mu vykrúti krk a kričal jej, že aj jej tak krk vykrúti, čo vzbudilo u C. H., X.. XX.XX.XXXX, L. B., O. P. XXXX/XX, obavu o svoj život,

t e d a

iného násilím, hrozbou násilia a hrozbou inej ťažkej ujmy nútil, aby niečo konal a spáchal čin závažnejším spôsobom konania - na chránenej osobe - na blízkej osobe,

č í m s p á c h a l

zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona.

Z a t o s a o d s u d z u j e :

Podľa § 189 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 37 písm. m/ Tr. zákona, § 38 ods. 2, 4 Tr. zákona, § 49 ods. 2 Tr. zákona na trest odňatia slobody vo výmere 75 (sedemdesiatpäť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona súd obžalovaného z a r a d' u j e na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Tr. zákona súd u k l a d á obžalovanému ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Zvolen podala dňa 11.08.2016 pod č. k. 1 Pv 191/16/6611-26 na Okresnom súde Zvolen obžalobu na obžalovaného E. H. (ďalej len obžalovaný) pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní v súlade s § 257 ods. 1 písm. a/ Tr. poriadku vyhlásil, že je nevinný. Ďalej využil svojho práva a vo veci odmietol vypovedať. Na návrh prokurátorky boli zápisnice o výpovedi obvineného z prípravného konania prečítané. Obvinený v prípravnom konaní spáchanie skutku kladeného mu za vinu poprel. Vo svojej výpovedi dňa 03.05.2016 uviedol, že sa s mamou pohádali pre 2 Eurá, ktoré mu mama nechcela dať a on by ich jej bol ešte toho dňa večer vrátil. Za to, že mu mama nechcela dať tie peniaze, kričal na ňu, že je stará striga a niečo také. Smrťou sa jej nevyhrážal, určite jej nepovedal aby zdochla, on ju má rád. Priznáva, že mamu chytil za ruky a držal, mohlo to byť silnejšie, ale nie preto, aby jej ich zlámal, toto nemal v úmysle, mame nechcel nikdy ublížiť. Pamätá si, že mama potom odišla preč. Išla volať tých policajtov z pohostinstva, ktoré je blízko ich domu. Jej telefón mal on, aby z neho policajtov nevolala. On potom vyšiel na dvor s andulkou, držal ju v ruke a následne ju pustil do letnej kuchynky. Po chvíli prišla hliadka polície. Mama im povedala, čo sa stalo a oni sa jej pýtali, či to chce oznamovať. On sa jej pred nimi ospravedlnil a sľúbil, že sa to už niky nestane. Potom si mama z ničoho nič rozmyslela, že ho majú policajti zobrať a oni ho teda zobrali. V ďalšej výpovedi dňa 10.06.2016 uviedol, že si chcel od mamy požičať 2 Eurá s tým, že jej ich večer vráti. Potom prišla mama za ním do izby a chcela, aby si dal tichšie hudbu. Jeho to nazlostilo a začali sa hádať. Matka mu dohovárala, aby si namiesto flákania našiel prácu. Nepamätá si, že by mamu chytil za ruky. Nepamätá si, čo uvádzal vo svojom výsluchu dňa 03.05.2016. Poprel, že by chcel papagájovi vykrútiť krk. Ďalej uviedol, že v ten deň od obeda, od tej 13.00 hod. do 17.00 hod. vypil 1,5 litra vína, v tom čase asi nič nejedol.

Svedkyňa - poškodená C. H., matka obžalovaného na hlavnom pojednávaní po poučení podľa § 130 Tr. poriadku, využila svoje právo odoprieť výpoveď, pretože obžalovaný je jej synom. Nakoľko svedkyňa - poškodená bola pred výsluchom v prípravnom konaní o svojom práve odoprieť výpoveď riadne poučená, výslovne vyhlásila, že toto právo nevyužíva, bola zápisnica o jej výpovedi z prípravného konania na hlavnom pojednávaní prečítaná. Svedkyňa - poškodená dňa 03.05.2016 uviedla, že syn E. H. býva u nej v rodinnom dome. Tiež s ňou bývajú jeho dve maloleté deti, ktoré má ona zverené do starostlivosti. Syn sa dňa 02.05.2016 vrátil domov okolo obeda už pod vplyvom alkoholu. Ona potom odišla po vnučku do škôlky a keď sa vracala okolo 17.00 hod. domov, počula až na ulicu od nich hlasnú hudbu. Išla za synom, aby stíšil hlasitosť. On ju neposlúchol. Potom už videla, že sa mu to nepáčilo a začal v ňom stúpať hnev. Ona chcela deti obliecť a odísť preč, lebo syn začal od nej pýtať peniaze. Povedala mu, že nemá a odišla s deťmi von. Vrátila sa domov vziať deťom čiapky a on ju čakal vo vnútri a nechcel ju pustiť von, kým mu nedá peniaze. V chodbe pri dverách ju chytil za obidve ruky, najprv nad zápästiami a povedal jej, že jej ruky doláme, ak mu nedá peniaze. Tiež jej nadával, že je stará striga a iné vulgárne nadávky. Ona sa snažila vymaniť, on ju stále chytil za ruky, za ramená, za zápästia a aj pri krku. Ona ho prosila, aby ju pustil, že sú deti samé vonku. On vbehol do kuchyne a išiel smerom ku nej a mal v rukách nože. Tieto nože z ruky zahodil smerom ku nej, ale nemieril na ňu. Potom sa už vymykala a utiekla von. Vzala deti za ruky a išla do krčmy „Pod vrbou“, kde jej pani z krčmy požičala mobil a odtiaľ volala na políciu. Potom deti nechala v krčme a vracala sa ku bránke domu a tam čakala na policajtov. Pokiaľ policajti prišli, syn vyšiel z domu, mal v ruke živú korelu a rukou točil hlavičkou korely a jej hovoril, že mami pozeraj, aj tebe tak spravím. Pochopila z toho, že aj jej chce vykrútiť krk. V dome sa ona syna bála, tento sa správal ako nepríčetný. Tá zlosť z neho až sršala. V ďalšej výpovedi dňa 20.06.2016 tiež uviedla, že v ten deň bol syn úplne iný, ako si ho pamätá keď mal predtým vypité. Silou mocou chcel od nej tie peniaze. Držal ju za zápästie pravej ruky, druhou ju držal za rameno. Už si nepamätá, či jej vtedy keď ju držal aj niečo povedal. Stále len opakoval tie peniaze. Zobral jej tiež mobil, aby nemohla telefonovať. Preto po tom, čo vybehla z domu telefonovala na políciu z mobilu krčmárky, ktorá jej dala svoj telefón a vytočila jej políciu. Keď čakala na príchod polície, videla ponad bránu syna. Tento nevedel, že volala políciu. Po príchode hliadky, vošla s policajtmí do dvora. Tam mu títo dohovárali, aby sa ukľudnil. On sľúbil, že nebude nič robiť. Ako policajti odišli z dvora, syn začal od nej zas pýtať peniaze. Ona sa bála, že bude od nej znovu peniaze pýtať, tak hliadku zastavila. Nebola práceneschopná. Náhradu škody si neuplatňuje, žiadala, aby súd zaviazal jej syna liečiť sa na psychiatrii.

Svedkyňa H. L. na hlavnom pojednávaní uviedla, že v prípravnom konaní vypovedala pravdu, vtedy sa vedela k tomu určite podrobnejšie a presnejšie vyjadriť. Spomína si, že poškodená H. prišla za ňou do pohostinstva v poobedňajších hodinách, ale na presný čas si nespomína. Táto prišla so svojimi vnúčatami R. C. U., bola rozrušená, uplakaná. Aj malá R. plakala, povedala jej niečo v tom zmysle, že ocko je zlý. Poškodená chcela od nej, aby zavolala na políciu. Táto jej povedala, že E., jej syn, zase vyvádza, že pýtal od nej peniaze a vyhrážal sa jej, že ju zbije. Ona však nechcela mať s tým nič spoločné, preto poškodenej H. povedala, že jej požičia mobil, pričom jej vytočila políciu a podala jej mobil. Ona nepočúvala, čo hovorila poškodená do telefónu polícii, nakoľko si robila svoju robotu. Poškodená jej potom mobil vrátila s tým, že má prísť polícia. Po príchode polície, deti zostali s ňou a poškodená odišla s policajtmi. Vie, že do domu poškodenej často chodili policajti, poškodená nemala mať s kým iným problém ako s obžalovaným a prípadne s jeho manželkou. Ďalej uviedla, že ona nemohla vidieť, čo sa u poškodenej dialo, nakoľko pred rodinným domom poškodenej je dvojmetrová plná brána. Po prečítaní výpovede svedkyne z prípravného konania zo dňa 20.06.2016, podľa ktorej jej poškodená H. po príchode do hostinca povedala, že syn zase vyvádza, že sa jej vyhrážal zabitím, tiež jej povedala niečo v tom zmysle, že ju držal za ruky a že jej zobral telefón a tiež, podľa ktorej po príchode polície videla, že sa polícia rozpráva s poškodenou H. a jej synom E. H., za účelom odstránenia rozporov, svedkyňa na hlavnom pojednávaní zotrvala na svojej výpovedi z prípravného konania, nakoľko v tom čase si na podrobnosti určite dobre spomínala, teraz vzhľadom na odstup času si už na detaily nespomína, vzhľadom aj na jej pracovné zaťaženie. Tiež je pravdou, že videla len toľko, že po príchode polície, ktorú zavolala poškodená H., hliadka zastala s vozidlom pred bránou poškodenej, poškodená išla k nim, rozprávali sa, na to vyšiel obžalovaný, rozprávali sa aj s ním, potom policajti sadli do auta, poškodená vošla do dvora, nato sa následne vrátila k hliadke, niečo im hovorila. Policajti nato vyšli z vozidla a potom videla, ako policajti odviekli obžalovaného ku vozidlu. Nevie uviesť, čo poškodená H. uvádzala policajtom a z akého dôvodu následne policajti potom obžalovaného so sebou zobrali, nepýtala sa to poškodenej a táto jej sama potom už nič o tom ani nehovorila.

Svedok npráp. K. Y., príslušník Obvodného oddelenia PZ Zvolen na hlavnom pojednávaní vypovedal zhodne ako v prípravnom konaní na čl. 68. Uviedol, že bol s kolegom C. Y. vyslaný na preverenie oznámenia Y. B. X. N.. P. XX, kde mal syn napádať svoju mamu. Po príchode na miesto im oznamovateľka uviedla, že syn od nej žiadal peniaze, ona mu ich odmietla dať. Povedala im, že syn ju mal chytiť za ruky a triasť ňou a potom, že mal ísť do kuchyne a tam vziať nôž a vyhrážať sa jej, že ju dopichá. Zo strachu pred synom vzala deti a ušla s nimi do krčmy. Po ich príchode na miesto obžalovaný poškodenej hovoril, že on už nič nebude robiť, že už bude kľudný, nebude pýtať od nej peniaze, aby sa nebála. Poškodená im tiež uviedla, že so synom už mala v minulosti problémy, tento od nej stále pýta peniaze. Táto nechcela najskôr podávať trestné oznámenie na syna, že mu nechce robiť problémy. Oni ju preto poučili, že vo veci budú konať zatiaľ tak, že spíšu záznam zo zásahu. V čase keď oni boli na mieste bola poškodená rozrušená, bolo na nej vidieť, že sa syna bojí. Nespomína si už presne, či videl na mieste nejaký nôž, ale zdá sa mu, že v tom čase poškodená uviedla, že nôž je už odložený. On po odchode z dvora už nepočul, či sa a čo poškodená a obžalovaný medzi sebou rozprávali. V čase keď sa poškodená k nim vrátila s tým, že ide podať trestné oznámenie, boli už s kolegom mimo dvora ich rodinného domu, chceli už nasadnúť do služobného vozidla. Vtedy prišiel k nim aj obžalovaný a začal vykrikovať, že už nie sú rodina. Po zaistení sa obžalovaný správal už pokojne, nebol agresívny. O tomto zásahu spísali potom úradný záznam, iné procesné úkony už oni v tejto veci nevykonávali. Počas doby od jeho príchodu až po obmedzenie obžalovaného na osobnej slobode sa pri ňom celý čas nachádzal kolega ppor. C. Y..

Z prečítanej svedeckej výpovede ppor. C. Y., príslušníka Obvodného oddelenia PZ Zvolen vyplýva, že dňa 02.05.2016 bol velený s npráp. K. Y. do hliadky výjazdu OO PZ. Niekedy v popoludňajších hodinách boli vyslaní stálou službou OO PZ na preverenie oznámenia vo Zvolene, na N.. O.. P. XX, kde mal syn napádať svoju mamu. Po príchode na miesto k nim prišla oznamovateľka, ktorá im uviedla, že syn je doma, je opitý, žiada od nej nejaké peniaze na alkohol. Ako mu ich odmietla dať, syn ju mal chytiť po krk a triasť ňou. Tiež uviedla, že syn mal ísť do kuchyne a tam vziať nôž a tým šermovať a hovoriť, že ju dopichá. Zľakla sa, vzala deti a ušla do krčmy oproti. Pani im otvorila bránu domu, spolu s ňou vošli do dvora. Jej syn E. H. vyšiel z miestnosti na dvore. Povedal im, že sa nič nestalo, že sa s mamou len pohádal pre peniaze, ktoré od nej pýtal. Na základe informácie oznamovateľky mu dohovárali, aby upustil od napádania matky. On poprel, že ju napadol. Uviedol im, že majú dlhší čas s mamou konflikty ohľadom jeho bývalej manželky. Pani bola nerozhodná, nevedela, či chce niečo oznamovať alebo nie. Syn jej pred nimi sľuboval, že už bude pokoj. Oni pani poučili, že na základe jej výpovede pred nimi, budú vo veci zatiaľ konať tak, že spíšu záznam zo zásahu. Z dvora odišli von, sadli do auta a predtým, ako

odišli, pani prišla zas za nimi a povedala im, že hneď ako zavreli bránu, syn sa jej začal zas vyhrážať. Rozhodla sa teda, že ide podať trestné oznámenie na neho. V tom čase prišiel k nim aj E. H., ktorý bol pravdepodobne pod vplyvom alkoholu a tento sa začal vyjadrovať v tom zmysle, že už nie je jeho rodina, že si to s ňou vybaví. Pani sa vyjadrila, že sa bojí ostať so synom sama. V obave, že by mohlo dôjsť ku konfliktu medzi matkou a synom a podľa okolností, ktoré im pani uviedla, E. H. obmedzili na osobnej slobode a vec si prevzal na realizovanie poverený príslušník OO PZ Zvolen. O obmedzení osobnej slobody bol spísaný záznam a tiež predložili aj úradný záznam z preverenia oznámenia.

Zo záverov znaleckého posudku zo dňa 30.06.2016 H.. E. Y., znalca z odboru: Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie: Psychiatria/liečba alkoholizmu a toxikománie/, Sexuológia, ako aj znalca z odboru: Psychológia, odvetvie: Klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých H.. Y. Č. (č. I. 77-94), pričom znalec H.. E. Y. bol zároveň na hlavnom pojednávaní vypočutý, kedy zotrval na obsahu a záveroch znaleckého posudku a z ktorých vyplýva, že obžalovaný v čase spáchania trestného činu netrpel a ani v súčasnosti netrpí duševným ochorením v pravom slova zmysle, t. j. psychózou. Zistili abnormne štrukturovanú osobnosť obžalovaného, hlavne s rysmi impulzivity, ktorá je nebrzdená, s možnosťou kriminálnych prejavov, s morálnou uvoľnenosťou a ťažším zvládaním neúspechu, emočnej lability a disociality, čo je považované z psychiatrického aj forenzného hľadiska za trvalú poruchu osobnosti, neznižujúcu vo všeobecnosti jeho ovládacie ani rozpoznávacie schopnosti. Zároveň bola u obžalovaného zistená závislosť od alkoholu, habituálny návykový alkoholizmus, so stabilizovaným stereotypom, teda závislosť v pravom zmysle slova, keď agresivita patrí do trvalej výbavy osobnosti obžalovaného, ktorú dokáže racionálne kontrolovať, ak nie je oslabená vplyvom alkoholu. V čase činu zistili prítomnosť simplexnej, prostej opilosti, ktorá viedla k nepodstatnému zníženiu jeho ovládacích schopností, pričom jeho rozpoznávacie schopnosti v čase činu boli zachované. Obžalovaný je schopný chápať zmysel trestného konania. Podľa zistenia znalcov u obžalovaného pri špecifickej hodnovernosti nemožno úplne vylúčiť istú tendenčnosť a skresľovanie, prispôsobovanie a vysvetľovanie si vonkajších okolností vo svoj prospech. Znalci nepovažujú pobyt obžalovaného na slobode z psychiatrického hľadiska za nebezpečný, je však limitovaný úspešnosťou ochrannej ústavnej protialkoholickéj liečby, ktorú zhodne doporučili obžalovanému uložiť. Vychádzali zo svojich diagnostických záverov, diagnóza nimi stanovená, teda habituálny návykový alkoholizmus u obžalovaného, nie je ešte z psychiatrického hľadiska považovaná za absolútne nebezpečnú. U obžalovaného je podľa znalcov možné očakávať nápravu pri uložení trestu odňatia slobody, trest môže u neho splniť výchovný účel. Prognóza jeho resocializácie závisí od efektu navrhutej ochrannej protialkoholickéj liečby. K uvedeným záverom dospeli po vyšetrení obžalovaného, vyšetrovacieho spisu a po vzájomnej porade so spoluznalkyňou, teda po zohľadnení osobnosti obžalovaného vo vzťahu k trestnej činnosti a jeho psychologickéj analýze. Z hľadiska uloženia navrhovaného trestu obžalovanému medzi odpoveďou na otázku č. 5 a č. 12 znaleckého posudku nie je žiadny súvis. Ambulantné vyšetrenie obžalovaného považovali za postačujúce k tomu, aby dokázali stav diagnosticky uzatvoriť a vyvodit' príslušné závery k odpovediam na otázky dané orgánmi činnými v trestnom konaní.

Vo veci bol k zraneniam poškodenej C. H. vypracovaný znalecký posudok č. 87/2016 zo dňa 22.06.2016 Znaleckou lekárskou organizáciou, s.r.o., Zvolen, z odboru: Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie: Súdne lekárstvo, Chirurgia, zo záverov ktorého je zrejmé, že dňa 02.05.2016 poškodená C. H. utrpela pomliaždenie pravého zápästia a ľavého ramena ľahkého stupňa. Pomliaždenie mohlo vzniknúť silným uchopením poškodenej rukami obvineného za pravé zápästie a ľavé rameno poškodenej. Zranenie bolo kategorizované ako ľahké. Nedošlo k ohrozeniu životne dôležitých orgánov a ani k významnému ovplyvneniu obvyklého spôsobu života poškodenej. Spôsobené zranenia si špecifickú liečbu, ani práceneschopnosť nevyžadujú.

Zo záznamu o dychovej skúške zo dňa 02.05.2016 (č. I. 7 spisu) vyplýva, že v čase o 19.35 hod. bola u obvineného vykonaná dychová skúška, pri ktorej bola u obvineného zistená hodnota 0,61 mg/l alkoholu v dychu.

Na hlavnom pojednávaní súd vykonal dokazovanie v zmysle § 269 Tr. poriadku čítaním aj ďalších listinných dôkazov, a to najmä lekárskej správy o vyšetrení poškodenej C. H. (č. I. 108), písomné podania poškodenej C. H. (č. I. 163, 200), rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 1T/44/2015-104 zo dňa 30.04.2015 (č. I. 128-129), rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T/161/2014 zo dňa 11.02.2015 (č. I. 130), správ na obžalovaného (č. I. 113-127), výpisu z ústrednej evidencie priestupkov MV SR na obžalovaného (č. I. 112, 162), odpisu z registra trestov obžalovaného (č. I. 110-111, 164), ako aj obsahu ostatného spisového materiálu.

Na základe takto vykonaného dokazovania a po zhodnotení jednotlivých dôkazov v zmysle § 2 ods. 12 Tr. poriadku a to jednotlivo, tak i v ich súhrne, mal súd potom vinu obžalovaného E. H. za preukázanú. Obžalovaný na hlavnom pojednávaní i v prípravnom konaní spáchanie skutku poprel, bránil sa tým, že on sa v inkriminovaný deň s poškodenou - matkou len pohádal, a to pre 2 Eurá, ktoré si chcel od nej požičať a ešte v ten večer jej ich vrátiť, ako aj pre hlasnú hudbu a následné dohovárание mu matkou, aby si našiel prácu. Matka mu peniaze nechcela dať. Pri tejto hádke on na matku len kričal, že je stará striga a niečo také. Poprel, že by sa matke vyhrážal smrťou. Hoci najskôr priznal, že matku pri hádke aj chytil za ruky a možno aj silnejšie držal, ale nemal v úmysle jej ublížiť. V neskoršej výpovedi následne uviedol, že si nepamätá, že by matku chytil za ruky. Tiež potvrdil, že mal v ruke papagája, avšak poprel, že by mu chcel vykrútiť krk.

Súd však takto postavenú obranu obžalovaného považoval za účelovú, so snahou vyhnúť sa trestnej zodpovednosti, ako aj prípadnému trestu, ktorý mu hrozil, najmä s poukazom na skutočnosť, že trestný čin spáchal v dobe podmieneného odsúdenia.

Obrana obžalovaného bola v celom rozsahu vyvrátená najmä výpoveďou poškodenej C. H. z prípravného konania zo dňa 03.05.2016, kedy táto nevyužila svoje právo podľa § 130 Tr. poriadku proti obvinenému, ktorý je jej synom nevyvolať a vo veci vypovedala, ktorú výpoveď súd vyhodnotil ako vierohodnú, v každom smere presvedčivú, ktorej súd v celom rozsahu uveril, keď táto výpoveď bola podaná poškodenou s krátkym časovým odstupom od spáchania skutku, kedy si poškodená pamätala na podrobnosti konania obžalovaného, pričom túto výpoveď poškodená učinila aj za prítomnosti samotného obvineného. Súd nezistil žiadny dôvod, pre ktorý by mala poškodená aj po vznesení obvinenia usvedčovať obžalovaného z niečoho, čo by tento nespáchal. Poškodená pri tomto výsluchu opísala konanie obžalovaného inkriminovaného dňa, keď tento sa vrátil domov okolo obeda už pod vplyvom alkoholu. Okolo 17.00 hod. upozornila obžalovaného, aby stíšil hlasitú hudbu, čo sa obžalovanému nepáčilo, začal v ňom stúpať hnev. Následne začal od nej pýtať peniaze, na čo mu ona povedala, že peniaze nemá a odišla s deťmi von. Po tom, čo sa vrátila domov vziať deťom čiapky, obžalovaný ju čakal vo vnútri a nechcel ju pustiť von, kým mu nedá peniaze. V chodbe pri dverách ju chytil za obidve ruky, najprv nad zápästiami a povedal jej, že jej ruky doláme, ak mu nedá peniaze a nadával jej, že je stará striga a iné vulgárne nadávky. Ona sa snažila vymaniť, ale on ju stále chytil za ruky, za ramená, za zápästia a aj pri krku. Prosila ho, aby ju pustil, že sú deti samé vonku. Obžalovaný následne vbehol do kuchyne, kde zobral nože a išiel smerom ku nej a tieto nože zahodil smerom ku nej. Jej sa potom podarilo utiecť von, pričom konanie obžalovaného následne z požičaného mobilu oznámila na políciu. Počas čakania na príchod polície, ako sa išla k bráne domu, videla obžalovaného výjsť z domu, pričom v ruke držal korelu, točil jej hlavou, pričom jej povedal, že aj jej tak spraví.

Pokiaľ poškodená pri svojej ďalšej výpovedi dňa 20.06.2016 uvádzala, že si už nepamätá, či jej obžalovaný počas toho, ako ju držal aj niečo povedal a už sa ani podrobnejšie ku konaniu obžalovaného nevyjadrovala a tiež s poukazom na písomné podanie poškodenej C. H. zo dňa 12.08.2016 (č.l. 163), podľa ktorého trvá na svojej poslednej výpovedi, verí, že sa obžalovaný napraví, išlo medzi nimi len o bežnú hádku, ona si to už celé ani poriadne nepamätá a že obžalovaný potrebuje skôr odbornú lekársku pomoc a to protialkoholické liečenie, basa ho nenapraví, ako aj s poukazom na jej písomné podanie zo dňa 03.10.2016 (č.l. 200), podľa ktorého sa nič nestalo, išlo len o bežnú hádku kvôli hlasnej hudbe a nezhodám manželky, s ktorou sú v rozvodovom konaní, a to čo uviedla v prípravnom konaní sa nestalo, on jej len nadával lebo bol pod vplyvom alkoholu, pričom ona bola veľmi rozrušená a nevedomovala si následok svojho konania, chce aby sa syn liečil od alkoholu, aby jej pomáhal a staral sa o svoje deti, súd túto ďalšiu výpoveď poškodenej a jej písomné podania vyhodnotil ako účelové z dôvodu následného väzobného stíhania obžalovaného, ako aj hroziaceho mu vysokého trestu, ktoré podľa názoru súdu poškodená následne učinila uvedomujúc si tieto skutočnosti, v snahe pomôcť obžalovanému vyhnúť sa trestnej zodpovednosti, keď obžalovaný je jej synom, tento má dve maloleté deti, ktorým ona zabezpečovala náhradnú osobnú starostlivosť.

Ďalej vina obžalovaného bola preukázaná i keď nepriamo výpoveďou svedkyne H. L., najmä z prípravného konania, kedy sa vedela k skutočnostiam, o ktorých sa dozvedela od poškodenej podrobnejšie a presnejšie vyjadriť a ktorú potvrdila aj na hlavnom pojednávaní a podľa ktorej jej poškodená C. H. po príchode do hostinca povedala, že obžalovaný zase vyvádza, vyhrážal sa jej zabitím, držal ju za ruky, zobral jej aj telefón a tiež, že po príchode polície videla, že sa polícia rozpráva s poškodenou a s obžalovaným, potom policajti sadli do auta, poškodená vošla do dvora, nato sa následne vrátila k hliadke, niečo im hovorila, načo policajti odvieďli obžalovaného.

Taktiež nepriamo aj výpoveďami svedkov - príslušníkov Obvodného oddelenia PZ, ktorí boli vyslaní na preverenie oznámenia na miesto činu - npráp. K. Y. a ppor. C. Y., ktorí zhodne uviedli, že im poškodená po príchode na miesto uviedla, že syn je doma opitý, tento žiadal od nej peniaze na alkohol a keď mu ich

odmietla dať, mal ju chytiť a triasť ňou, potom mal ísť do kuchyne, vziať nôž a hovoriť jej, že ju dopichá. Zľakla sa, vzala deti a ušla do krčmy oproti. Poškodená nechcela najskôr podávať trestné oznámenie na syna, nechcela mu robiť problémy. Táto bola rozrušená, bolo na nej vidieť, že sa syna bojí. Obžalovaný jej pred nimi sľuboval, že už bude pokoj. Keď sa poškodená k nim následne vrátila s tým, že ide podať trestné oznámenie, boli už s kolegom mimo dvora ich rodinného domu.

V neposlednom rade v neprospech obžalovaného svedčia aj ďalšie nepriame dôkazy, a to na závery prijaté vo vypracovanom znaleckom posudku a výpoveď znalca H. E. Y., ktorý vo svojej výpovedi potvrdil, že u obžalovaného zistili abnormne štrukturovanú osobnosť, hlavne s rysmi impulzivity, ktorá je nebrzdená, s možnosťou kriminálnych prejavov, s morálnou uvoľnenosťou a ťažším zvládaním neúspechu, emočnej lability a disociality, čo je považované z psychiatrického aj forenzného hľadiska za trvalú poruchu osobnosti, neznižujúcu vo všeobecnosti jeho ovládacie ani rozpoznávacie schopnosti. Zároveň u obžalovaného zistili aj závislosť od alkoholu, habituálny návykový alkoholizmus, so stabilizovaným stereotypom, teda závislosť v pravom zmysle slova, keď agresivita patrí do trvalej výbavy osobnosti obžalovaného, ktorú dokáže racionálne kontrolovať, ak nie je oslabená vplyvom alkoholu.

Ďalšie skutočnosti o spáchaní trestného činu tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti rozsudku mal súd tiež preukázané listinnými dôkazmi pre uznanie viny obžalovaného, najmä znaleckým posudkom k zraneniam poškodenej C. H., lekárskou správou o vyšetrení poškodenej C. H., zápisom o vykonanej dychovej skúške, ktoré plne korešpondujú so zisteným skutkovým stavom a ostatnými vykonanými dôkazmi v danej veci.

Na základe všetkých opísaných skutočností, mal súd za nepochybne preukázané, že obžalovaný sa dopustil konania uvedeného v upravenej skutkovej vete rozsudku. Skutkový stav súd ustálil v súlade s produkovanými dôkazmi už v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní, keď vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že obžalovaný dňa 02.05.2016 v čase okolo 17,30 hod. Y. B., v rodinnom dome na ul. O. P. 1682/17 požadoval od poškodenej - svojej matky C. H. peniaze, pričom ju chytil za obe ruky v oblasti zápästia, kričal, že jej ich doláme, ak mu okamžite nedá peniaze, nereagoval na jej prosby, aby ju pustil a po tom, čo sa jej podarilo zo zovretia vymaniť, zobral z kuchyne nože, držal ich v ruke, pričom kričal, že ju dopichá, tieto potom hodil smerom ku nej, pričom následne vybehol z domu von so živým papagájom v ruke, na ktorom naznačoval, ako mu vykrúti krk a kričal jej, že aj jej tak krk vykrúti, čo vzbudilo u nej obavu o život.

Súd po vyhodnotení všetkých dôkazov právne kvalifikoval konanie obžalovaného ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona v spojení s § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona, nakoľko je nesporné, že obžalovaný ako trestnoprávne zodpovedná osoba narušil záujem spoločnosti na slobodnom rozhodovaní človeka, nakoľko iného násilím, hrozbou násilia a hrozbou inej ťažkej ujmy nútil, aby niečo konal a spáchal čin závažnejším spôsobom konania - na chránenej osobe - na blízkej osobe, a to na svojej matke. Podľa § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona, sa chránenou osobou rozumie blízka osoba. Podľa § 127 ods. 4 Tr. zákona sa blízkou osobou na účely tohto zákona rozumie aj príbuzný v priamom pokolení.

Konanie obžalovaného k tomuto skutku je dané priamym úmyslom (dolus directus) podľa § 15 písm. a/ Tr. zákona, pretože chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený Trestným zákonom, čomu nasvedčuje i predmet, ktorý držal v ruke (nože) a takto nútil poškodenú, aby niečo konala - dala mu peniaze.

Pri hodnotení osoby obžalovaného súd z odpisu z registra trestov zistil, že obžalovaný bol doposiaľ 5 krát súdne trestaný, z toho 3 krát sa na neho hľadí, ako keby nebol odsúdený. Naposledy bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 1T 44/2015-104 zo dňa 30.04.2015, právoplatným dňa 30.04.2015, pre prečin neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Tr. zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Tr. zákona, za čo mu bol uložený úhrnný a súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 15 mesiacov, výkon ktorého mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 24 mesiacov, za súčasného uloženia obmedzenia spočívajúceho v zákaze požívania alkoholických nápojov počas plynutia skúšobnej doby. Súčasne bol predmetným rozsudkom zrušený výrok o treste z rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T 161/2014 zo dňa 11.02.2015, právoplatný dňa 11.02.2015, ktorým bol uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona. Bol 1 krát postihnutý Obvodným úradom Zvolen za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d/ Tr. zákona zo dňa 14.03.2013, za ktorý mu bola uložená pokuta 20,- Eur. Má tiež dva záznamy v evidencii priestupkov Mestskej polície Zvolen. Podľa správy z miesta bydliska obžalovaný nie je bližšie hodnotený.

Naposledy bol zamestnaný v spoločnosti J. D. R., R.K.S., K. na základe dohody o vykonaní práce na dobu určitú v období od 14.04.2016 do 31.05.2016, avšak nevykonával pre zamestnávateľa žiadne práce v zmysle dohody. Zo správy ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica k osobe obžalovaného vyplýva, že obžalovaný bol predvedený do ich ústavu dňa 04.05.2016, jeho hodnotenie je kladné, disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol. Nie je zaradený do pracovného procesu, nakoľko o prácu neprejavil záujem.

Pri určovaní druhu a výmery trestu súd vychádzal zo zásad ukladania trestov uvedených v ustanovení § 34 Tr. zákona (účinného od 01.01.2006), pričom prihliadol na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, na osobu páchatel'a, jeho pomery, ako aj možnosti jeho nápravy a aj na to, do akej miery sa konanie páchatel'a priblížilo k dokonaniu trestného činu, okolnosti a na dôvody, pre ktoré k dokonaniu trestného činu nedošlo, nakoľko trest musí mať v prvom rade prevýchovný účinok.

Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že u obžalovaného nebola zistená žiadna v jeho prospech svedčiaci poľahčujúca okolnosť. Súd u obžalovaného zistil jednu v jeho neprospech svedčiacu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m/ Tr. zákona a to, že v minulosti už bol za trestný čin odsúdený. Po zohľadnení všetkých kritérií majúcich význam pre určenie druhu a výmery trestu, po dôslednom vyhodnotení osoby obžalovaného, u ktorého ani predchádzajúce odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 1T 44/2015-104 zo dňa 30.04.2015, právoplatným dňa 30.04.2015, pre prečin neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Tr. zákona spolupáchatel'stvom podľa § 20 Tr. zákona na úhrnný a súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 15 mesiacov, s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 24 mesiacov, a to do 12.02.2017, za súčasného uloženia obmedzenia spočívajúceho v zákaze požívania alkoholických nápojov počas plynutia skúšobnej doby a za súčasného zrušenia výroku o treste z rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T 161/2014 zo dňa 11.02.2015, právoplatného dňa 11.02.2015, pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona, nevedlo k prevýchove a náprave obžalovaného, keď obžalovaný sa žalovaného skutku dopustil pod vplyvom alkoholických nápojov a v skúšobnej dobe predchádzajúceho podmieneného odsúdenia, a to aj napriek tomu, že vedel, že počas plynutia skúšobnej doby je povinný dodržiavať uložený mu zákaz požívania alkoholických nápojov, viesť riadny život a nedopúšťať sa žiadneho protiprávneho konania, čo však obžalovaný nerešpektoval. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, súd za účelom zabezpečenia nápravy a prevýchovy obžalovaného z hľadiska individuálnej a aj generálnej prevencie pred páchaním ďalšej trestnej činnosti, uložil obžalovanému podľa § 189 ods. 2 Tr. zákona (trestná sadzba 4 roky až 10 rokov) s použitím § 37 písm. m/ Tr. zákona, § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zákona (zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby o ?-inu, t. j. zo 4 rokov na 6 rokov), s poukazom na § 49 ods. 2 Tr. zákona, nepodmienený trest odňatia slobody vo výmere 75 (sedemdesiatpäť) mesiacov, teda pri dolnej hranici takto upravenej trestnej sadzby. Na výkon uloženého trestu odňatia slobody súd obžalovaného podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, nakoľko v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu za úmyselný trestný čin.

Súd zároveň poznamenáva, že čo sa týka záruky zo dňa 03.10.2016 ponúknuť poškodenou - matkou obžalovaného C. H. za nápravu obžalovaného, súd vzhľadom na pomer poškodenej k veci, túto nepovažoval za dôveryhodnú osobu, pričom ako vyplýva z vyššie uvedených skutočností, súd dospel k záveru, že v danom prípade s poukazom na charakter a spôsob spáchania trestného činu by iný, ako nepodmienený trest odňatia slobody v danom prípade u obžalovaného nesplnil svoj účel.

Trestnosť činu súd posudzoval a trest ukladal podľa zákona účinného v čase jeho spáchania, v súlade s ustanovením § 2 ods. 1 Tr. zákona.

Na základe vykonaného dokazovania s poukazom na závery znaleckého posudku znalcov z odboru: Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie: Psychiatria/liečba alkoholizmu a toxikománie/, sexuológia H.. E. Y. a znalca z odboru: Psychológia, odvetvie: Klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých H.. Y. Č., ako aj výsluch znalca H.. E. Y. na hlavnom pojednávaní, podľa ktorého bola u obžalovaného zistená závislosť od alkoholu, habituálny návykový alkoholizmus, so stabilizovaným stereotypom, teda závislosť v pravom zmysle slova, súd na návrh znalcov zároveň obžalovanému uložil podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Tr. zákona aj ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Nakoľko si v adhéznom konaní poškodená C. H.Á. nárok na náhradu škody neuplatňovala, súd o náhrade škody nerozhodoval.

S poukazom na takto zistený skutkový stav, riadiac sa pritom hore citovanými právnymi úvahami, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 (pätnásť) dní od oznámenia rozsudku prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku (§ 309 ods. 1 Tr. poriadku.)

Odvolanie má odkladný účinok.

V písomne podanom odvolaní treba uviesť, proti ktorým výrokom odvolanie smeruje, a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku a to v neprospech i v prospech obžalovaného. V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného;
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, a to len vo svoj prospech;
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech;
- zákonný zástupca obžalovaného, opatrovník obžalovaného a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obžalovaného i proti jeho vôli;
- štátny orgán starostlivosti o mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného a to len v jeho prospech a to aj proti jeho vôli;
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody, a to v neprospech obžalovaného. Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu;
- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci.

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.